Torsdag den 18 juli 2019

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

RESOLUTIONER

EUROPAPARLAMENTET

P9_TA(2019)0004

Situationen i Hongkong

Europaparlamentets resolution av den 18 juli 2019 om situationen i Hongkong (2019/2732(RSP))

(2021/C 165/01)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av sina tidigare resolutioner om Hongkong,

— med beaktande av uttalandet från Europeiska utrikestjänstens talesperson av den 12 juni 2019 om de pågående protesterna mot de föreslagna ändringarna av utlämningslagen i Hongkong,

— med beaktande av uttalandet från Europeiska utrikestjänstens talesperson av den 1 juli 2019 om den senaste utvecklingen i Hongkong,

— med beaktande av den särskilda administrativa regionen Hongkongs grundlag som antogs den 4 april 1990 och trädde i kraft den 1 juli 1997,

— med beaktande av den gemensamma förklaringen av Förenade kungarikets regering och Folkrepubliken Kinas regering om Hongkong-frågan av den 19 december 1984, även kallad den kinesisk-brittiska gemensamma förklaringen,

— med beaktande av den gemensamma rapporten av den 8 maj 2019 från kommissionen och vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik till Europaparlamentet och rådet *Den särskilda administrativa regionen Hongkong: Årsrapport 2018*,

— med beaktande av det gemensamma uttalandet från det 21:a toppmötet mellan EU och Kina av den 9 april 2019,

— med beaktande av människorättsdialogen mellan EU och Kina som inleddes 1995 och denna dialogs 37:e runda som hölls den 1-2 april 2019,

— med beaktande av det gemensamma meddelandet av den 12 mars 2019 från kommissionen och vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik till Europaparlamentet och rådet *EU och Kina: En strategisk hållning*,

— med beaktande av den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter av den 16 december 1966,

— med beaktande av FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning,

— med beaktande av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna från 1948,

— med beaktande av FN:s allmänna återkommande utvärdering av Kina som gjordes i november 2018,

— med beaktande av artiklarna 144.5 och 132.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:

A. Främjandet av och respekten för de mänskliga rättigheterna, demokratin och rättsstatsprincipen bör fortsätta att stå i fokus för de långvariga förbindelserna mellan EU och Kina, i överensstämmelse med EU:s åtagande att upprätthålla dessa värden i sin externa verksamhet och Kinas visade intresse för att respektera dessa värden i sin egen utveckling och sitt internationella samarbete.

B. Regeringen i den särskilda administrativa regionen Hongkong (nedan kallad *Hongkong*) har föreslagit en lag från 2019 om förrymda brottslingar och ömsesidig rättslig hjälp i straffrättsliga frågor (ändring) för att ändra lagen om förrymda brottslingar (FOO) och lagen om ömsesidig rättslig hjälp i straffrättsliga frågor (MLAO).

C. Hongkongs ledare Carrie Lam tillkännagav den 9 juli 2019 att den allmänt avskydda lagen var ”död”. Hon tillkännagav dock inte att lagförslaget skulle dras tillbaka.

D. Lagförslaget i fråga skulle kunna göra det enklare att av politiska skäl utlämna människor till Kina där de skulle ställas inför ett rättssystem med stora brister på människorättsområdet. Enligt de föreslagna ändringarna skulle Hongkongs domstol inte ha vare sig tydlig och uttrycklig behörighet eller någon rättslig skyldighet att granska de olika mänskliga rättigheter som är föremål för fall som hanteras av domstolarna i Fastlandskina eller i andra länder.

E. Rättsväsendet i Fastlandskina står inte oberoende från regeringen och det kinesiska kommunistpartiet och kännetecknas av godtyckliga frihetsberövanden, tortyr och andra former av misshandel, allvarliga kränkningar av rätten till en rättvis rättegång, påtvingade försvinnanden och olika system av frihetsberövande under isolering utan rättegång.

F. Många Hongkongmedborgare, från demokratiaktivister till affärsfolk, är rädda för att utlämnas till Fastlandskina.

G. Aldrig förr har så många Hongkongbor gett sig ut på gatorna för att med fredliga medel utöva sin grundläggande mötesfrihet och rätten att demonstrera. Den 12 juni 2019 samlades tiotusentals demonstranter runt den lagstiftande församlingens byggnad och de kringliggande gatorna för att uppmana regeringen att dra tillbaka sina förslag till ändring av Hongkongs utlämningslag.

H. Fler än 70 icke-statliga människorättsorganisationer, däribland Amnesty International, Human Rights Watch, Human Rights Monitor samt de två advokatsamfunden Hong Kong Bar Association och Law Society of Hong Kong hade riktat ett gemensamt brev till Hongkongs chefsminister Carrie Lam med en uppmaning till hennes regering att dra tillbaka utlämningslagen eftersom den utgör ett hot mot respekten för mänskliga rättigheter.

I. Hongkongs polis använde ett fåtal personers våldsamma beteende som förevändning för att använda onödigt övervåld mot den stora majoriteten fredliga demonstranter, inbegripet användningen av tårgas, gummikulor, bönpåsar och pepparsprej. De betecknade händelsen som ett upplopp och gjorde således dussintals gripanden. Flera personer anklagades för upplopp, vilket ger ett tioårigt fängelsestraff.

J. Under årens lopp har Hongkongs befolkning bevittnat massdemonstrationer för demokrati och det fulla genomförandet av grundlagen, däribland protesterna 2014, den så kallade paraplyrevolutionen, liksom demonstrationer för mediernas frihet och mot bland annat Hongkong-bokhandlarnas försvinnande.

K. I slutet av 2015 försvann fyra Hongkongbor, bl.a. Gui Minhai, och en utländsk medborgare med koppling till förlaget Mighty Current och dess bokhandel. Flera månader senare framkom det uppgifter om att de var frihetsberövade i Fastlandskina utan att det framgick var. En av bokhandlarna som återvänt till Hongkong har sedan dess flyttat till Taiwan av rädsla för att utlämnas.

L. I grundlagen fastställs bestämmelser som garanterar skydd för de mänskliga rättigheterna och de individuella friheterna. I artikel 27 i grundlagen garanteras yttrande-, tryck- och publikationsfriheten samt förenings-, mötes- och demonstrationsfriheten. I artiklarna 45 och 68 i grundlagen föreskrivs att chefsministern och samtliga ledamöter av den lagstiftande församlingen som slutgiltigt mål ska väljas genom allmänna val.

Torsdag den 18 juli 2019

M. EU stöder principen om ”ett land, två system” och Hongkongs omfattande självstyre.

1. Europaparlamentet uppmanar Hongkongs regering att dra tillbaka lagen från 2019 om förrymda brottslingar och ömsesidig rättslig hjälp i straffrättsliga frågor (ändring).

2. Europaparlamentet uppmanar Hongkongs regering att omedelbart frige fredliga demonstranter och alla personer som frihetsberövades för att fredligt ha utövat sin yttrandefrihet under eller inför demonstrationerna, och att dra tillbaka alla anklagelser mot dem.

3. Europaparlamentet efterlyser en oberoende, opartisk, effektiv och snabb utredning av Hongkongpolisens användning av våld mot demonstranterna.

4. Europaparlamentet betonar att EU i mångt och mycket delar Hongkongbornas oro över de föreslagna ändringarna av utlämningslagen och har framfört detta till Hongkongs regering. Parlamentet understryker att lagförslaget har långtgående konsekvenser för Hongkong och dess invånare, för EU och för utländska medborgare liksom för företagsförtroendet i Hongkong.

5. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen Hongkong att säkerställa att dess lagstiftning till fullo är förenlig med dess internationella förpliktelser på människorättsområdet, inbegripet bestämmelserna i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter och FN:s konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning.

6. Europaparlamentet konstaterar att ett uppseendeväckande stort antal Hongkongbor har gett sig ut på gatorna under de senaste veckorna, uppskattningsvis fler än två miljoner människor den 9 juni 2019 och upp till två miljoner veckan därefter, för att delta i huvudsakligen fredliga massdemonstrationer som har sin grund i den stora oron över de föreslagna utlämningslagarna.

7. Europaparlamentet betonar att Hongkongmedborgarnas rättigheter i allmänhet har upprätthållits i Hongkong, men uttrycker stor oro över den stadiga försämringen av medborgerliga rättigheter, politiska rättigheter och pressfriheten. Parlamentet är djupt oroat över påtryckningarna utan tidigare motstycke mot journalister och den allt större självcensur de utövar med avseende på inte minst rapporteringen om känsliga frågor som rör Fastlandskina eller Hongkongs regering.

8. Europaparlamentet betonar att grundlagen garanterar yttrande-, tryck- och publikationsfriheten samt förenings-, mötes- och demonstrationsfriheten. Parlamentet uppmanar myndigheterna i Hongkong och Kina att skydda de mänskliga rättigheterna och de friheter som är inskrivna i grundlagen för alla medborgare.

9. Europaparlamentet fördömer i hårda ordalag Kinas ständiga och ökande inblandning i Hongkongs inre angelägenheter, liksom Kinas påstående nyligen att den kinesisk-brittiska gemensamma förklaringen från 1984 är ett historiskt dokument som således inte längre är giltigt. Parlamentet betonar att den kinesiska regeringen enligt den gemensamma förklaringen är skyldig att upprätthålla Hongkongs omfattande självstyre och dess rättigheter och friheter.

10. Europaparlamentet noterar i detta sammanhang med stor oro att oppositionskandidater, inklusive Anges Chow och den tidigare parlamentsledamoten Lau Siu-Lai, inte fick ställa upp i fyllnadsvalet till den lagstiftande församlingen på grund av deras politiska tillhörighet eller politiska åsikter.

11. Europaparlamentet uppmanar EU, dess medlemsstater och det internationella samfundet att arbeta för införandet av lämpliga exportkontrollmekanismer för att förhindra att Kina, och i synnerhet Hongkong, får tillgång till teknik som används för att kränka grundläggande rättigheter.

12. Europaparlamentet efterlyser med kraft systematiska reformer för att införa direkta val till befattningen som chefsminister och till den lagstiftande församlingen, vilket är inskrivet i grundlagen, och efterlyser en överenskommelse om ett valsystem som över lag är demokratiskt, rättvist, öppet och transparent och som garanterar Hongkongs folk rätten att välja kandidater och att kandidera i samband med valet till alla ledande befattningar.

13. Europaparlamentet upprepar sin uppmaning att bokförläggaren Gui Minhai, som är svensk medborgare, omedelbart ska försättas på fri fot.

14. Europaparlamentet betonar EU:s åtagande att stärka demokratin, däribland rättsstatsprincipen, rättsväsendets oberoende, grundläggande friheter och rättigheter, insyn samt informationsfrihet och yttrandefrihet i Hongkong.

15. Europaparlamentet påminner om vikten av att EU fortsätter att ta upp frågan om människorättskränkningar i Kina i samband med varje politisk dialog och människorättsdialog med de kinesiska myndigheterna, i linje med EU:s åtagande att agera med en stark, klar och entydig stämma i sina förbindelser med landet. Parlamentet påminner vidare om att Kina i sin pågående reformprocess och sitt ökade globala engagemang har valt att ansluta sig till de internationella människorättsramarna genom att underteckna ett stort antal människorättsfördrag. Parlamentet uppmanar EU att därför fortsätta sin dialog med Kina för att säkerställa att landet lever upp till dessa åtaganden.

16. Europaparlamentet uppmanar vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Europeiska utrikestjänsten och medlemsstaterna att ta upp alla dessa frågor och att säkerställa en dialog med Hongkongs och Kinas regeringar.

17. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, vice ordföranden för kommissionen/unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, Folkrepubliken Kinas regering och parlament samt den särskilda administrativa regionen Hongkongs chefsminister och församling.